

EL BON VENT BUFA DEL SUD

En aquesta primera novel·la, Maria Teresa Enrique i Gregorio Royo, que han estat periodistes i que actualment són professors, ens demostren que el País Valencià té una realitat amagada molt més sòrdida que la que pot aparèixer a les planes dels mitjans de comunicació (i ja és dir)

Text: **Sebastià Bennasar**
ballaruga@hotmail.com

Que la novel·la negra en català està passant per una segona joventut després del boom dels tardovuitants i dels primers noranta és una cosa que queda clara quan es repassa la nòmina d'autors i llibres que s'han publicat en els darrers deu anys, i molt especialment en els darrers quatre, quan sembla que hem assistit a un ressorgiment del negre com a fenomen mundial. I si bé continuam mancats d'una gran col·lecció com reclamen els especialistes i els estudiosos del gènere, allò que sí que es pot constatar és que el gènere està ocupant amb notable intensitat els catàlegs generalistes de moltes editorials. I que també esdevé una proposta interessant en el conjunt que proposen les

editorials petites -ep, amb una tasca constant i ferma que s'ha de seguir perquè sovint són les que proposen noves tendències i coses diferents.

I que la novel·la negra en català ha tengut notables conradors en el País Valencià també és quelcom fora de dubte. El que ja no estava tan clar és si hi hauria relleu per

als Ferran Torrent i companyia, però en els darrers anys s'ha resolt el dubte. I una de les darreres aportacions a l'esvaïment d'aquesta incertesa arriba de la mà d'Andrea Robles i *La visita del vent*, que ha publicat l'editorial Riu Blanc. En aquesta primera novel·la, Maria Teresa Enrique i Gregorio Royo, que han estat periodistes i que actualment són professors, ens demostren que el País Valencià té una realitat amagada molt més sòrdida que la que pot aparèixer a les planes dels mitjans de comunicació (i ja és dir).

La trama de la novel·la és senzilla d'explicar fins allà on es pot contar sense privar-vos dels misteris necessaris d'una lectura d'aquest tipus: una partida de drogues ha d'arribar al País Valencià. Un colombià ha de supervisar l'operació. I pel mig hi ha uns diners desapareguts, els complexos entramats de les xarxes de neonazis al País Valencià, una dona fatal i policies (bons i corruptes, com sempre). Tot això trenat amb molta habilitat per Andrea Robles -un pseudònim que dirà molt als

Les darreres quaranta pàgines són gairebé d'infart, com manen els cànons

lectors de novel·la negra mediterrània per tot l'homenatge que hi ha a Camilleri i a Vázquez Montalbán -per aconseguir una novel·la que es llegeix amb molta celeritat, amb un ritme frenètic.

El principal encert de la novel·la és la caracterització de la parella de policies protagonistes de la trama i també el domini en la dosificació de la informació. Administrar amb mestria què es conta i quan es conta és una de les coses més importants en la narrativa negra i aquesta parella que escriu a quatre mans ho fa a la perfecció. Si no seria impossible mantenir l'atenció fins al final. Puc dir-vos, a més a més, que les darreres quaranta pàgines són gairebé d'infart, com manen els cànons. El domini del llenguatge audiovisual, la plasmació estètica de les escenes d'acció i la successió dels esdeve-

niments fan que la novel·la transiti amb celeritat i que la seva lectura produeixi el plaer d'assistir a un text ben trenat. També s'ha de dir que la novel·la va de menys a més fins a l'apoteosi final, i si bé al principi hi ha algun diàleg que tal volta trontolla una mica i alguna descripció enrevessada això ràpidament se supera i *La visita del vent* guanya agilitat fins al vertiginós final.

Després de la lectura només podem desitjar que Andrea Robles no es quedi en aquesta flor primerenca i ràpidament puguem tenir notícies fresques del Sud del País. I posats a fer, per tal d'arribar a la perfecció, que hi hagi una tasca d'edició encara més polida que llevi algunes de les errades ortogràfiques detectables. Llavors ja hauréu tocat el cel amb un dit.

La visita del vent
Andrea Robles

Editorial Riu Blanc, Gandia, 2009
214 Pàg / 15,60 €

POEMES AMARATS DE SURREALISME

Text: **Josep Antoni Calvo**
pepcalvo@hotmail.com

El poemari de Josep Pizà *L'esguard del coiot que lladrava al mar ciànic* sorprèn des de les primeres planes per l'ús del llenguatge. Un llenguatge, a pics, enrevessat, ja que cal reconèixer que en alguns casos hauréu de tenir el diccionari ben a prop per no perdre'ns. D'altra banda, cal destacar el surrealisme que plana sobre els poemes i que es fa patent des dels primers moments: *Petrolí esmolat*, *Un bes de sirena*, *En aigües postisses*...

El pròleg d'Antoni Serra, apassionat, ens recorda uns conceptes bàsics sobre què és la verdadera Literatura. Serra ens diu: "la Literatura és vida" o "La Literatura és renovació, força expressiva, capacitat revulsiva", entre d'al-

El lector no avesat a llegir poesia potser es trobarà perdut, com un naufrag enmig de l'oceà

tres coses. I per a Serra *L'esguard del coiot que lladrava al mar ciànic* reuneix aquestes característiques, és a dir, és Literatura (en majúscula).

La primera part del poemari, titulada *Mar ciànic* atreu el lector pel llenguatge i per les troballes tan curioses que hi fa a través de les paraules. A més a més, en algunes planes podem gaudir d'unes fotografies submarines del mateix autor, cosa que afegeix un cert atractiu al text. De tota manera, el lector no avesat a llegir poesia (o avesat a llegir-ne en altres estils) potser es trobarà perdut, com un naufrag enmig de l'oceà, amb versos com: "A l'espiraclè hodiern la bandera del kayak es farà muda" o "Els alimenta amb glevs molsoses de ciment color de rosa. Potser l'ós sempre ha estat un coiot per a l'ós". Cal advertir que mentre ens submergim dins tot aquest surrealisme i aquesta mar de pensaments envitricollats i enrevessats, veurem com despunten temes, entre d'al-

tres, com la mort, vists des de diferents punts de vista: "On canten les sirenes / lligades als norais / obliden tot el greix / les foques trossejades / per barques assassines" o "Bon dia senyora mort, ja sóc aquí, digué en despertar".

La segona part del poemari titulada *Coiot* és dedicada a Miquel Bauçà. Confés que amb Miquel Bauçà em perd una mica i no hi connecto gaire (m'hi hauré d'esforçar més), però he de reconèixer que Josep Pizà, seguint alguns dels viaranyos oberts per Miquel Bauçà, s'esplaija ben a pler i exposa, de manera valenta i sense embuts, els seus pensaments. Els desset textos que la componen comencen tots amb el mateix vocatiu "Coiot!", llevat del darrer vocatiu "Josep!". Els jocs verbals

dels quals podem gaudir també en aquesta part són realment abundosos: "Coiot!, que hisses la bandera de la demència que s'enquista al coll dels poetastres com si fos un goll polaritzat, i no paladesges la interrogació laxa fonamentada en la llosa llòbrega que traeix els megàlits de la mística..."

Confés que he hagut de rellegir els poemes molts de pics abans de gosar avançar per les planes del llibre. I, així i tot, encara en rellegesc qualcun. De tota manera, mai no he concebut un llibre de poemes que es pugui llegir de manera fluida com una novel·la. Sempre hi faig, almanco, segones i terceres lectures per trobar-hi idees noves, enfocaments sorprenents, per copsar-hi qualche aspecte

que, tal volta, m'havia passat per alt. Segurament amb *L'esguard del coiot que lladrava al mar ciànic* ens pot passar (i ens passarà amb tota probabilitat) precisament això. Ens submergirem en un laberint de mots: "Coiot!, que violes el vidre zigomorf que et retalla i talla per la meitat un vesper de cucs grocs, i negres, que neden vers un llac vermicida ecològic, i no venges l'odi unilateral que treus..." per cercar-hi la Vida de què ens parla Antoni Serra a la introducció: "de plena llibertat, rebel, incrèdula".

Assegurau-vos bé al seient, com se'ns diu al parc d'atraccions, perquè comença una aventura amb la lectura d'aquest poemari que no ens pot deixar indiferents. Ah!, i com deia abans, teniu el diccionari de llengua catalana ben a prop si no en voleu perdre cap matís.

L'esguard del coiot que lladrava al mar ciànic
Josep Pizà i Vidal

Edicions Can Sifre, Palma, 2009
50 Pàg / 15 €